

yoğunlaşır. Diğer bütün duygularını kutsal inancının buyruğu altına alarak, duyguları üzerinde irade ve kendisinde ise birlik oluşturarak, dördüncü odaya ulaşır.

Ancak, fizik bedeni ve düşünme yeteneklerini geliştirmemiş olduğundan, bu yolda binbir güçlükte elde ettiklerinde yararlanamaz, Çünkü yararlanabilmesi için, fizik bedeni ve düşünme yeteneğini geliştirecek yeni fedakarlıklar gerekecektir. Bütün güçlükleri yenecek insanın sayısı azdır. Çoğu zaman amacına varmadan ölürken, bir kısmıda görünüşte (şekilde, biçimde) takılır kalır.

Üçüncü irade geliştirme yolunda bilgi ve zihin kullanılır. Burda da Hindistan'daki zihinsel geliştirme dervişleri olarak tanınan, Yogi örneğini vereceğiz. Yogi, zihni geliştirerek, üçüncü odadan dördüncü odaya ulaşırken; elde ettiği zihinsel iradeye rağmen, bedeni ve duyguları üzerinde çalışmadığı için bu yönleriyle gelişmemiş olarak kalır. Yogi de birinci ve ikinci tür yoldaki Fakir ve Rahip örneğinde olduğu gibi, elde ettiği sonuçları kullanmaktan acizdir. Çünkü çok şeyi bildiği halde kendisi için birşey yapamamaktadır. Bedeni ve duyguları üzerinde şuurlu irade oluşturması için yeniden çalışması ve uzun çabalarla yeni sonuçlar elde etmesi gerekmektedir. Tek avantajı, edindiği bilgileri kullanarak, ne yapması ve hangi yönde ilerlemesi gerektiğini bilir. Fakat, Fakirin ve Rahibin yolunda olduğu gibi, Yogi'nin yolunda da pek az insan şuurlu iradeye ulaşabilir. Bu farklı irade yolları öğretmen ve rehberlerle ilgili olarak da, birbirinden farklıdır.

Fakirin yolunda gerçek anlamda bir rehber öğretmen yoktur. Bu yolda öğretmen, öğretici olmayıp, sadece örnek görevini yapar. Öğrenci ise taklit etmekle görevlidir.

Duyguları üzerinde çalışan Sofu, Rahip, Derviş ve Keşişin yolunda, yol gösterici, eğitici rehber vardır. Görevinin bir kısmı, öğretmenine tam bağlılık ve itaat içerisinde, kesinlikle ona boyun eğmekten ibarettir. Bu yoldaki esas amaç; Tanrı'ya iman, Tanrı sevgisi, Tanrı'ya saygı ve hizmet için sürekli çalışmaktır.

Yogi'nin yolunda ise, insan öğretmensiz hiç bir şey yapmamalıdır ve yapamazda. Başlangıçta O, Fakir gibi öğretmenini taklit edecek, Rahip, Derviş, Keşiş gibi de rehberine inanacaktır. Ama

sonradan, Yogi'nin yolundaki insan, aşamalı olarak, kendi öğretmeni durumuna gelir. Rehberinin yöntemlerini belirli aşamalarla kendisine uygulamayı öğrenir. Herşeye rağmen **bütün yolların ortak bir yanı yaşanan sisteme ait şeylerin terki ile başlayan, yani yaşanan yaşamın tamamen değişmesidir.** Bu yollardan bir şey elde etmeyi ümit etmek için; ilk günden itibaren insanın evini, varsa ailesini terk ederek bütün zevklerden, ilişkilerden ve yaşamla ilgili görevlerden vaz geçerek, Manastıra ya da bir Yogi okuluna kapanması ve bütün dünya zevklerinden arınması gerekir.

Bu durum, böyle bir gelişmenin ne kadar güç ve ender olduğunu gösterir. Bu denli dar ve geçilmesi zorluklarla dolu irade geliştirme yolları, kendi bünyelerinde insanın gizli imkanlarının gelişmesi için gerekli şeyleri kapsar. Bu yollar, günlük hayatın alışkanlıklarının karşısında olup, başka ilkelere ve yasalara dayanmaktadır. Zaten, güçleri ve önemlilikleri bu noktadadır. Bilimsel, felsefi, dini ve sosyal ilgilerle dolu günlük hayatın en iyisi dahi, insanı ölüme götürür. Burdaki tespitlere göre sadece bu yollar ölümsüzlüğe götürür.

Kanımca, usül olarak, bu düşünceyle uzlaşmak güçtür ve bu düşünce adaletsiz, abartılmış ve anlamsız görünür. Çünkü, insan kendi üzerinde çalışarak mevcut potansiyelini geliştirip bilinçli iradeyi oluşturur. Halbuki bu üç klasik irade geliştirme yolunda, insanın bütün imkanlarının gelişmesi engellenirken, zorunlu ve kaçınılmaz olarak, sadece bir merkez üzerinde büyük çaba ve dayanıklılık göstermek gerektiği fikrini kabullenmek insan için güçtür. Aslında ne Fakir, ne Rahip, ne de Yogi olan ve de olmayacaklarını güvenle söyleyen herkesi ele alırsak, bu kimselerin mevcut imkanlarının gelişmeyeceğini açıkça kesin bir dille söyleyebiliriz. Bundan sonraki fikirleri kavrayabilmek için, bu durum, çok iyi anlaşılmalıdır.

Fakirsiz, Rahipsiz ve Yogisiz, uygar hayatın alışılmış koşulları altında, bilgiyi arayarak kendisindeki insani özellik ve güzelliklerle dolu hikmet ve imkanları (potansiyeli) anlamak ve geliştirmek isteyen zeki insanın durumu, ümitsizlik arzeder. Zira, uzun zamandır, bozulmuş ve canlılığını yitirmiş, şekilci batıl dinlerden ümit kesilmiştir. Ayrıca, çeşitli mistik dernekler, ruhani nitelikli verimsiz deneyler vs. olumlu sonuç vermemektedir.